

Θέμα 7ο: Σάββατο 19 / Κυριακή 20 Νοεμβρίου 2022

Η ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

(Επιμέλεια: Γραφείο Νεότητας ΙΜΜΛ)

Οι αγώνες των γυναικών για ίση μεταχείριση απέναντι στους άντρες έχουν ξεκινήσει εδώ και πολλές δεκαετίες. Πορείες, διαμαρτυρίες, φασαρίες, διεκδικήσεις έχουν γίνει και γίνονται προκειμένου οι γυναίκες να αποκτήσουν την πολυπόθητη ισότητα απέναντι στους άντρες. Η εκκλησία σε όλα αυτά φαίνεται να σιωπά, θέση που από τους περισσότερους εκλαμβάνεται ως αποδοχή της κατώτερης θέσης της γυναίκας. Το γεγονός ότι μόνο οι άντρες γίνονται ιερείς καθώς και το άβατο του Αγίου Όρους δίνουν την ευκαιρία σε πολλούς να πιστεύουν ότι η εκκλησία καλλιεργεί αυτήν την κατάσταση. Όλοι όμως αυτοί οι άνθρωποι κρίνουν επιφανειακά και ποτέ δεν μπήκαν στον κόπο να μελετήσουν τη θέση που η εκκλησία δίνει στη γυναίκα, ενώ λησμονούν, εκούσια ή ακούσια, ότι πρώτος ο Απόστολος Παύλος διακήρυξε ότι δεν υπάρχει διάκριση ανάμεσα στον άνδρα και τη γυναίκα.

Πότε ξεκίνησε χρονικά η υποταγή της γυναίκας στον άντρα;

Μετά το προπατορικό αμάρτημα οι πρωτόπλαστοι δε ζήτησαν συγχώρεση από το Θεό αλλά ο καθένας προσπαθούσε να ρίξει στον άλλο την ευθύνη της ανυπακοής. Η Εύα, πρώτη από το ανθρώπινο γένος, απορρίπτοντας το θείο θέλημα αποδέχτηκε άλλο τρόπο ζωής και έτσι υποτάχθηκε στον άντρα. «πρὸς τὸν ἄνδρα σου ἢ ἀποστροφή σου, καὶ αὐτός σου κυριεύσει» Γεν. γ' 16.

Έτσι σιγά σιγά άρχισε η κατάπτωση του γυναικείου προσώπου, το οποίο έχασε την τιμή και την αξιοπρέπειά του. Η γυναίκα έγινε υποδεέστερο πλάσμα, μπήκε στο περιθώριο της ζωής και της κυριαρχικότητας του άντρα.

Ο Θεός όμως λόγω της άπειρης αγάπης Του για τον άνθρωπο είχε σχέδιο σωτηρίας και αποκατάστασης για αυτόν, το οποίο δεν ήταν άλλο από την ενανθρώπιση του Υιού Του.

Αν όμως ο Θεός ούτως ή άλλως έσωζε τον άνθρωπο, τότε μήπως παραβίαζε την ελευθερία του;

Για να μπορέσει να σαρκωθεί ο Θεός και ο άνθρωπος να ενωθεί και πάλι μαζί Του, έπρεπε ο άνθρωπος να το αποδεχθεί ελεύθερα. Και εδώ ακριβώς έρχεται ο σημαντικότερος ρόλος της Παναγίας.

Η Παναγία όπως μας διδάσκει η εκκλησία μας γεννήθηκε όπως όλοι οι άνθρωποι, ήταν όμως τέτοιος ο πνευματικός της αγώνας και η πνευματική της ωριμότητα και ταπείνωση που εξυψώθηκε πάνω από όλους τους ανθρώπους πάνω από όλους τους Αγίους.

Ποια ήταν η απάντηση της Παναγίας στην αναγγελία του Αρχαγγέλου Γαβριήλ;

Η Παναγία αποδέχθηκε ελεύθερα την πρόσκληση του Θεού να γίνει μητέρα Του Υιού του Θεού πολύ ταπεινά και απλά «Εἶπε δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμά σου». (Λουκ. Ἀ 38). Χωρίς αυτήν την ελεύθερη συγκατάθεση ο Θεός δε θα γινόταν άνθρωπος, διότι δεν καταπιέζει καμία συνείδηση αλλά περιμένει πάντα ο άνθρωπος να απαντήσει ελεύθερα στην πρόσκλησή Του.

Πως συνδέεται ο καθημερινός πνευματικός μας αγώνας με τη ζωή της Παναγίας;

Το Αμὴν που κάθε φορά λέμε στην προσευχή μας είναι το ναι που λέμε στην πρόσκληση του Θεού. Με τη συμμετοχή μας στα μυστήρια της εκκλησίας μας υποδεχόμαστε και κοινωνούμε με το Θεό όπως έκανε και η Παναγία. Όταν αφήνουμε το θέλημα του Θεού να κατευθύνει τη ζωή μας μιμούμαστε την Παναγία και εκείνη μας ευλογεί με τη χάρη Της. Ως άνθρωπος πέρασε πολλές δυσκολίες. Κινδύνευσε ως άγαμη μητέρα της εποχής της, υπέμεινε διωγμούς που την ανάγκασαν να μεταβεί στην Αίγυπτο και τέλος έζησε το μεγαλύτερο πόνο που μπορεί να περάσει μία μητέρα με την άδικη σταύρωση του Μονογενούς Υιού Της, του μόνου αναμάρτητου. Η αποδοχή Της λοιπόν στο θέλημα του Θεού ως άνθρωπο την έβαλε σε μεγάλες περιπέτειες. Υπακούοντας όμως ταπεινά κέρδισε ό,τι πιο σημαντικό μπορεί να κερδίσει ένας άνθρωπος, έγινε ο πιο κοντινός άνθρωπος στο Θεό και χαιρέται αιωνίως τη δόξα Του. Η υπακοή και η ταπείνωσή της πρέπει να αποτελούν παράδειγμα για εμάς. Επίσης αποτελεί το μεγαλύτερο μέσο που έχει το ανθρώπινο γένος στον ουρανό, καθώς πρεσβεύει και μεσιτεύει για μας στον Υιό Της.

Πώς ονομάστηκε η Παναγία στη προ και στη μετά Χριστού εποχή;

Το πρόσωπό της προτυπώνεται και προαναγγέλεται στην Παλαιά Διαθήκη. Οι προφήτες μιλούν καθαρά για το γυναικείο πρόσωπο που συνδέεται με το πρόσωπο του Χριστού. Προφητεύεται ως "Κλίμαξ" (Γεν. κη 12-13), ως "Βάτος" (Εξοδ. γ 1-3), ως "Κιβωτός" (Εξοδ. κε 9-21), ως "Στάμνα" (Εξοδ. ιστ), ως "Ράβδος" (Αριθμ. ιζ 16-25), ως "Περιστερά" (Άσμα α, β 10), ως "Νεφέλη" (Ησ. δ 5-6), ως "Πύλη" (Ιεζ. μδ 1-2) κ.α. Κάθε μία δε από αυτές τις προτυπώσεις αναφέρεται και σε κάποιο συγκεκριμένο θέμα της θεομητορικής αποστολής.

Από τον δεύτερο αιώνα οι Πατέρες της Εκκλησίας άρχισαν να ονομάζουν την Παναγία Νέα Εύα ή Δεύτερη Εύα καθώς Αυτή και η Εύα ήταν οι δύο γυναίκες που έπαιξαν το βασικότερο ρόλο στην ιστορία. Η πρώτη γυναίκα είπε το όχι στο Δημιουργό της, ενώ η δεύτερη ήρθε να αποκαταστήσει τον άνθρωπο στην αρχική δοξασμένη θέση του.

Ποιες είναι οι μέρες που η εκκλησία μας τιμά τη μνήμη της Παναγίας;

Η μεγαλύτερη γιορτή Της είναι το Δεκαπενταύγουστο, που γιορτάζεται η Κοίμησή Της. Ονομάζεται και Πάσχα του καλοκαιριού λόγω της νηστείας που προηγείται και της βαρύτητας της γιορτής. Επίσης στις 8 Σεπτεμβρίου γιορτάζεται η Γέννηση της Παναγίας, στις 28 Οκτωβρίου η Αγία

Σκέπη, η προστασία δηλαδή που πρόσφερε η Παναγία στο έθνος μας στον αγώνα κατά των Γερμανών, στις 21 Νοεμβρίου γιορτάζουμε τα Εισόδια της Παναγίας στο ναό. Παιδί ακόμη μπαίνει με τους γονείς της στο ναό των Ιεροσολύμων, στα άγια των αγίων, το ιερότερο μέρος του ναού και μένει μέχρι την ενηλικίωσή Της και στις 25 Μαρτίου γιορτάζουμε τον Ευαγγελισμό της Παναγίας, δηλαδή την αποδοχή Της στην πρόσκληση του Θεού μέσω του Αρχαγγέλου Γαβριήλ να γίνει Αυτή Μητέρα του Θεού. Τέλος, η Εκκλησία όρισε να τιμάται το πρόσωπό Της την έκτη ημέρα από την Ανάσταση, με τη γιορτή της Ζωοδόχου Πηγής, τονίζοντας έτσι ότι από Εκείνη πηγάζει η Όντως Ζωή, δηλαδή ο Χριστός. Είναι φανερή η τιμή που αποδίδουμε στο πρόσωπό Της μελετώντας και μόνο το πλήθος των εορτών Της καθώς και τα πολλά προσωνύμια που της έχει δώσει ο απλός λαός.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Από όλα τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι στην εκκλησία μέσω της Παναγίας εξυψώνεται και αποκαθίσταται η θέση της γυναίκας στην παγκόσμια συνείδηση. Η γυναίκα αποκτά το ισότιμο και το ομότιμο και γίνεται χαρισματικό πρόσωπο που συμμετέχει στο έργο του Θεού για τη σωτηρία του κόσμου με αγάπη και ταπείνωση, διακονώντας το έργο του Θεού.